

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gzz 45/05
15.09.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr. Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužilje AA, koju zastupa punomoćnik BB advokat, protiv tužene Filijale AD banke, radi poništaja rešenja odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Javnog tužioca Republike Srbije Gt. I br. 4047/04 od 9.2.2005. godine podignutog protiv presude Opštinskog suda u Vršcu P 1 broj 2048/03 od 22.4.2004. godine i presude Okružnog suda u Pančevu Gž broj 2545/04 od 29.10.2004. godine, u sednici veća održanoj 15.9.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

USVAJA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Javnog tužioca Republike Srbije i ukidaju se presuda Okružnog suda u Pančevu Gž broj 2545/04 od 29.10.2004. godine i presuda Opštinskog suda u Vršcu P 1 br. 2048/03 od 22.4.2004. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Vršcu P 1 broj 2048/03 od 22.4.2004. godine usvojen je tužbeni zahtev tužilje pa je kao nezakonito poništeno rešenje tužene o otkazu ugovora o radu tužilji broj 182/4-1 od 31.10.2003. godine u stavu dva dispozitiva i tužena Filijala AD banke, obavezana je da tužilji isplati iznos od 219.268,35 dinara na ime razlike do punog iznosa otpremnine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.11.2003. godine do konačne isplate, kao i da joj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 24.800,00 dinara sa istom kamatom od presuđenja do konačne isplate sve u roku od 15 dana pod pretnjom izvršenja.

Presudom Okružnog suda u Pančevu Gž 1 broj 2545/04 od 29.10.2004. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena je presuda Opštinskog suda u Vršcu P 1 br. 2048/03 od 22.4.2004. godine.

Protiv navedenih presuda Javni tužilac Republike Srbije je u zakonskom roku podigao zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijane presude u smislu čl. 408. stav 1. u vezi člana 386. ranije važećeg Zakona o parničnom postupku koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 1. i 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS" broj 125/04), Vrhovni sud je našao da je zahtev za zaštitu zakonitosti osnovan.

Tužena Filijala AD banke je rešenjem od 31.10.2003. godine otkazala ugovor o radu tužilji AA zbog prestanka potrebe za njenim radom na osnovu člana 101. stav 1. tačka 8. Zakona o radu uz pravo na isplatu otpremnine po članu 117, koja otpremnina je stavom 2. toga rešenja tužilji isplaćena u neto iznosu tako što je od bruto iznosa ostvarenih prosečnih zarada u iznosu od 717.631,38 dinara izvršeno umanjenje za 30,8% na ime poreza i doprinosa za utuženih 219.268,35 dinara, te je tužilji priznat i isplaćen neto iznos otpremnine od 498.368,03 dinara.

Tužilja tužbom traži da se poništi kao nezakonito ovo rešenje tužene banke o otkazu ugovora o radu u stavu 2 dispozitiva koji se odnosi na otpremninu, tako što će se obavezati tužena banka da tužilji isplati iznos od još 219.268,35 dinara na ime razlike otpremnine od isplaćene u neto iznosu do pripadajuće u bruto iznosu. Ta utužena visina razlike od neto do bruto iznosa među strankama nije sporna, predstavlja utuženi iznos, a utvrđena je i obavljenim veštačenjem po sudskom veštaku VV ovlašćenom aktuaru na koji stranke nisu imale primedbe. Nižestepeni sudovi zaključuju da otpremnina ima socijalnu funkciju, da nema karakter zarade, da se na istu ne plaćaju porezi i doprinosi, već da se plaća samo porez od strane poslodavca na iznose veće od neoporezovanih utvrđenih u članu 117. Zakona o radu, da se prilikom obračuna otpremnine za osnovicu ima primeniti bruto zarada a ne neto, da je tužena kao poslodavac pri utvrđivanju, obračunu i isplati otpremnine tužilji neosnovano obustavila utuženi iznos na ime poreza i doprinosa, pa je stoga pobijanom presudom usvojen tužbeni zahtev, poništeno kao nezakonito rešenje tužene banke u delu koji se odnosi na otpremninu, tako što je tužena banka obavezana da tužilji isplati još iznos od 219.268,35 dinara na ime razlike do punog iznosa otpremnine.

Republički javni tužilac u blagovremeno podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti (11.2.2005. godine) pobija obe nižestepene presude zbog bitne povrede postupka i pogrešne primene materijalnog prava sa predlogom da Vrhovni sud Srbije ukine obe nižestepene presude i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje uz obrazloženje da je izloženo pravno shvatanje nižestepeni sudova u suprotnosti sa propisima materijalnog prava kojima je regulisana obaveza plaćanja poreza i doprinosa na primanja zaposlenih. U zahtevu se dalje navodi da primanja po osnovu otpremnine zbog prestanka potrebe za radom zaposlenoga nisu oslobođena plaćanja poreza na dohodak građana po odredbama Zakona o porezu na dohodak građana i doprinosa za obavezno penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje i za slučaj nezaposlenosti po odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o zdravstvenom osiguranju i Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti. Zato Republički javni tužilac smatra da je tužena pravilno postupila kada je prilikom isplate snorne otpremnine

zato, Republički javni tužilac smatra da je tužena pravilno postupila kada je prihodom isplate sporne otpremnine tužilji obustavila iznos koji otpada na plaćanje navedenih doprinosa i poreza na dohodak građana, te da se nižestepeni sudovi zbog pogrešne primene materijalnog prava nisu upustili u utvrđivanje tačnosti obustavljenih iznosa koji padaju na teret radnika zbog čega je i predloženo ukidanje nižestepenih presuda.

Kod takvog stanja stvari obzirom na odredbe člana 2. stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana ("Sl. glasnik RS" broj 24/01 i 80/02), odredbe člana 9. stav 1. tačka 19. istog Zakona kao i odredbe člana 117. i 101. Zakona o radu a imajući u vidu i odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS" broj 34/03) član 8. stav 1. u vezi člana 175. stav 1. te člana 170. stav 1. i 3. i člana 184. stav 1. navedenog Zakona, kao i odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. glasnik RS" broj 18/92...18/02), člana 108a) te odredbe Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ("Sl. glasnik RS" broj 71/03), člana 128. i 132. osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je izloženo pravno shvatanje nižestepenih sudova u suprotnosti sa navedenim propisima materijalnog prava kojima je regulisana obaveza plaćanja poreza i doprinosa na primanja zaposlenih. Međutim, kako se nižestepeni sudovi zbog pogrešne primene materijalnog prava nisu upustili u utvrđivanje tačnosti obustavljenih iznosa koji padaju na teret radnika to je Vrhovni sud usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Srbije i ukinuo obe nižestepene presude primenom člana 394. u vezi člana 408. stav 2. ZPP da bi prvostepeni sud u ponovnom postupku saglasno izloženom ponovo odlučio o osnovanosti tužbenog zahteva tužilje.

Predsednik veća- sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc